

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Auteur

TER BESLISSING

Datum

5 oktober 2022

Kenmerk

DGBI / 22509646

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Beslisnota regeling Tegemoetkoming
Energiekosten (TEK) energie intensive mkb-
bedrijven

Parafenroute

waarnemend DGBI

O, Directeur

Aanleiding

Het kabinet heeft in de brief van 20 september jl. aangegeven mogelijkheden te onderzoeken voor een specifieke subsidieregeling voor het energie-intensieve mkb. In de brief van 4 oktober heeft het kabinet aangekondigd een gerichte compensatieregeling te ontwerpen voor het energie-intensieve mkb, de zogenoemde Tegemoetkoming Energiekosten (TEK).

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de voorgestelde invulling van de TEK regeling zoals deze is opgenomen in bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De afgelopen weken is gewerkt aan de nadere uitwerking van de TEK regeling voor het energie-intensieve mkb.
- In de Tweede Kamer is een motie aangenomen die om de uitwerking van een dergelijke regeling verzoekt van de leden Hermans (VVD) en Heerma (CDA).
- Het voorstel is om hier invulling aan te geven op basis van de volgende uitgangspunten: de regeling dient gericht te zijn op het energie-intensieve mkb, heeft een tijdelijk karakter en compenseert 50% van de gestegen energiekosten boven een drempelwaarde tot een maximumplafond van €160.000,-.
- Naar schatting kunnen enkele tienduizenden mkb bedrijven gebruik maken van de regeling.

- Met de opzet van de regeling worden ondernemers in nood geholpen én blijft het lonen voor het energie-intensieve mkb om te verduurzamen en energie te besparen.
- De doelgroep is afgebakend op het energie-intensieve mkb. Dit wordt gemeten aan de hand van de energiekosten (gas en elektriciteit) als percentage van de omzet. De zogenoemde energie-intensiteit moet minimaal 12,5% bedragen om in aanmerking te komen voor de regeling.
- Tevens geldt een verbruiksdrempel van 50.000 kWh óf 5.000m³
- De steun is van toepassing over de periode 1 november 2022 tot en met 31 december 2023. De regeling kan operationeel zijn in het tweede kwartaal van 2023.
- Om de periode van 1 november 2022 tot 1 januari 2023 te overbruggen kunnen bedrijven met liquiditeitsproblemen conform regulier proces een aanvraag voor belastinguitstel indienen bij de Belastingdienst. Banken hebben aangegeven welwillend te zijn om te hun klanten te helpen in de overbruggingsperiode wanneer het aannemelijk is dat zij subsidie uit de TEK gaan ontvangen en het bedrijf toekomstperspectief heeft.
- De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland zal de TEK regeling uitvoeren.
- De benodigde dekking voor de TEK regeling wordt geschat op €1,6-3,1 miljard. De dekking wordt in het voorjaar verwerkt. Vooruitlopend daarop worden de kosten budgettair verwerkt en aan de Kamer ter autorisatie voorgelegd.

Toelichting

Doelgroep

In de brief van 4 oktober jl. heeft het kabinet aangekondigd een gerichte compensatieregeling te ontwerpen voor het energie-intensieve mkb, de zogenoemde Tegemoetkoming Energiekosten (TEK). Hiermee is ook invulling gegeven aan de motie van de leden Hermans (VVD) en Heerma (CDA), die het kabinet verzoekt om snel met een op het energie-intensieve mkb toegespitste toereikende compensatieregeling voor de energielasten te komen. De TEK is expliciet bedoeld voor het energie-intensieve mkb. Instellingen moeten voldoen aan een aantal voorwaarden om onder deze doelgroep te vallen:

- *Het bedrijf moet voldoet aan de Europese mkb-definitie:* op deze manier wordt aangesloten bij een gangbare definitie van wat een mkb-onderneming is.
- *Het bedrijf staat ingeschreven bij het Handelsregister:* zo wordt zeker gesteld dat alleen instellingen die formeel staan ingeschreven bij de KvK voor de regeling in aanmerking komen,
- *Het bedrijf verbruikt jaarlijks tenminste 5000m³ gas of 50.000 kWh elektriciteit:* Kleinverbruikers -die onder het prijsplafond vallen- hebben gas- en elektriciteitsaansluitingen voor huishoudens. Door een verbruiksdrempel in te stellen vanaf deze verbruiksniveaus, wordt de regeling gericht op de relatief grotere energieverbruikers.
- *De energiekosten van het bedrijf zijn minimaal 12,5% van de omzet:* uitgaan van dit percentage leidt ertoe dat een onderneming met een energie-intensiteit zoals de spreekwoordelijke 'bakker op de hoek' geholpen kan worden.

Gevraagd besluit: Akkoord gaan met de keuze voor de beschreven randvoorwaarden.

Kenmerk
DGBI / 22509646

Subsidie

Voorgesteld wordt om de subsidie te berekenen aan de hand van een percentage van de kostenstijging boven de zogenoemde drempelprijs. De drempelprijs zal daarbij vastgesteld worden op €1,19/m³ gas en €0,35/kWh elektriciteit. Hiermee wordt de drempelprijs vastgesteld conform de prijs van huishoudens, minus btw, omdat de meeste mkb'ers de facto geen btw betalen.

De volgende factoren bepalen samenvattend de hoogte van de vergoeding:

- a) *Er geldt een maximum vergoedingsbedrag per ondernemer van €160.000:* Deze begrenst voor een belangrijk deel de totale kosten van de TEK-regeling. Dit plafond biedt voldoende ruimte voor de wat kleinere mkb'ers. Door een plafond op te nemen zal het kleinere energie-intensieve mkb relatief gezien het meeste baat bij de TEK hebben. De tegemoetkoming voor deze groep zal minder snel tegen de grens van de maximale vergoeding aanlopen. Deze groep wordt ook geacht de meeste hinder te ondervinden van de prijsstijgingen. Van belang hierbij is tevens dat er geopereerd wordt binnen het thans geldende staatssteunkader.
- b) *Er geldt een vergoedingspercentage van 50% op het totaal van de energiekostenstijging boven de drempelprijs:* Er dient gekozen te worden voor een vergoedingspercentage dat enerzijds steun biedt voor het energie-intensieve mkb en anderzijds zorgt dat het blijft lonen om energie te besparen en te verduurzamen. Daarnaast heeft de keuze van het vergoedingspercentage ook invloed op het budgettaire beslag. Bij een hoger vergoedingspercentage krijgt het energie-intensieve mkb immers een groter deel van de gestegen energiekosten vergoed.
- c) *Vanwege Europese staatssteunregels gaat het om een totaalbedrag per verbonden onderneming, niet per energiecontract of per locatie.*
- d) *Er wordt een maximumprijscompensatie van €1,00 per m³ gas en €0,30 per kWh gehanteerd:* Afhankelijk van de hoeveelheid gebruikers en de ontwikkelingen van de marktprijs, kunnen de budgettaire consequenties van de TEK-regeling sterk uiteenlopen. Om toch enige grip te houden op de budgettaire gevolgen wordt een maximumprijscompensatie per m³ en per kWh voorgesteld.

Gevraagd besluit: Akkoord gaan met de factoren die de hoogte van de vergoeding bepalen.

Periode tot inwerkingtreding TEK

De TEK regeling geldt met terugwerkende kracht vanaf november 2022. Aangezien uitbetalingen pas verwacht worden in het tweede kwartaal van volgend jaar wil het kabinet energie-intensieve mkb'ers ook in de tussentijd helpen. Daarom kijkt het kabinet naar opties om de maanden tot openstelling van de regeling te overbruggen. Zo zullen bedrijven met liquiditeitsproblemen een aanvraag voor belastinguitstel kunnen indienen bij de Belastingdienst voor maatwerk. Banken kunnen ook een rol spelen door voorschotten te verstrekken;

hiertoe kunnen de (huis)bank en de ondernemer met elkaar in gesprek treden om de mogelijkheden te verkennen.

Kenmerk
DGBI / 22509646

Gevraagd besluit: Akkoord gaan om voor wat betreft de overbrugging tot aan inwerkingtreding van de TEK de mogelijkheden van beide routes (belastinguitstel en banken) op te nemen.

Uitvoering

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) gaat deze regeling uitvoeren. De regeling is (met terugwerkende kracht) van toepassing over het hele jaar 2023 en de laatste 2 maanden van 2022. Ondernemers kunnen naar verwachting in het tweede kwartaal van volgend jaar hun eerste aanvraag doen. In de vormgeving van de TEK worden de lessen en ervaringen van de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) meegenomen, om complexiteit en schrijnende gevallen zoveel mogelijk te verminderen. Het kabinet zal een beroep doen op ondernemers om alleen steun aan te vragen als het écht nodig is. Het kabinet werkt net zoals bij de coronaregelingen, uit hoe met het stellen van voorwaarden, bijvoorbeeld op basis van omzetgroei of winstgevendheid, de steun zo gericht mogelijk verleend kan worden. We willen namelijk voorkomen dat de subsidie terecht komt bij bedrijven die het niet nodig hebben. Hierover wordt u later geïnformeerd. Uiteraard is voorkoming van misbruik en fraude ook een belangrijk onderdeel van de uitvoering.

Gevraagd besluit: Uitvoering van de regeling via RVO te laten plaatsvinden waarbij wordt bekeken op welke manier de regeling het meest gericht kan worden op de doelgroep en misbruik wordt geminimaliseerd.

Tijdelijke regeling

De regeling is (met terugwerkende kracht) van toepassing over het hele jaar 2023 en de laatste 2 maanden van 2022. De terugwerkende kracht is van belang om het energie-intensieve mkb te ondersteunen dat te maken heeft gekregen met abrupt en sterk gestegen energieprijzen. Op deze manier wordt ook meer zekerheid geboden aan financiers van het mkb. Ondernemers kunnen naar verwachting in het tweede kwartaal van volgend jaar hun eerste aanvraag doen. De regeling is tijdelijk en beoogt het energie-intensieve mkb meer ademruimte te geven om haar bedrijfsvoering aan te passen aan de nieuwe marktomstandigheden.

Gevraagd besluit: Akkoord gaan met het tijdelijke karakter van de TEK.

Dekking

De dekkingsopgave voor het energieprijzplafond en de TEK, die in de nota over de budgettaire verwerking van de AFB zijn aangekondigd, zal in het voorjaar ingevuld worden. Het benodigde budget voor de TEK wordt geraamd op 1,6 tot 3,1 miljard euro. Het gebruik en de kosten van de regeling zullen sterk afhangen van de ontwikkeling van de energieprijzen de komende maanden.

Gevraagd besluit: Akkoord gaan met het proces voor dekking.